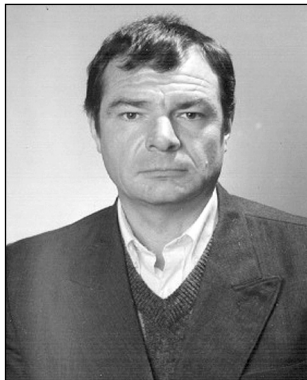

Рольова гра як активний метод навчання французької мови у школі

Олександр МЕДИНСЬКИЙ,

вчитель французької мови

Нині іноземна мова стала важливим засобом міжнародного спілкування. Українське суспільство відчуває гостру потребу у фахівцях різних галузей, які активно володіли б іноземною мовою для вирішення своїх професійних та особистісних проблем. З огляду на це, школа повинна підготувати своїх випускників до спілкування в реальних життєвих ситуаціях, навчити самостійно здобувати знання з метою вдосконалення в галузі обраної майбутньої професії.

Діяльність сучасного учителя потребує широко-го використання інтерактивних форм навчання, рольових ігор, що наближає учнів до умов реального спілкування. У шкільній практиці накопичено досвід використання різноманітних навчальних ігор. Іграм надається особлива роль у навчанні, адже учні набувають досвіду спілкування іноземною мовою. Це спілкування охоплює не лише власне мовлення, а й жести, міміку, рухи та відповідну поведінку в різних ситуаціях [10, с. 17].

Метою статті є: дослідити значення рольової гри для розвитку мислення і креативності школярів у процесі оволодіння іншомовною діяльністю (з досвіду НВО №136 м. Дніпропетровська).

Зазначимо: феномен гри полягає в тому, що вона розглядається, з одного боку, як розвага, відпочинок, а з другого, використовується у навчанні, у творчості, як модель людських взаємин.

Рольова гра є ефективним засобом навчання мови: у ході рольової гри застосовуються граматичні структури, інтонаційні моделі, лексичний матеріал. Велика роль приділяється рольовій грі в оволодінні непідготовленим мовленням, бо завдяки їй учні мають можливість спілкуватися в комунікативних ситуаціях [9, с. 16].

Розглядаючи питання про використання рольових ігор на уроках іноземної мови, необхідно враховувати вікові особливості учнів, їх вікові характеристики. Учні середніх класів не цікаві формальні завдання, постійний контроль учителя, тому що це обмежує їхню ініціативу. Для навчання іншомовного спілкування важливо, щоб учні могли висловити те, що їм хочеться сказати [1].

Використовуючи рольові ігри в старших класах, варто зважати на те, що в старшокласників виявляється прагнення до самостійності, самоствердження, досягнення статусу рівності з дорослими, прагнення до відстоювання своїх поглядів та переконань. Отже, комунікативна спрямованість

навчання іноземної мови і створення сприятливого клімату для спілкування є тими факторами, які мають найбільшу значущість. У зв'язку з цим важливо добирати до теми рольових ігор такий матеріал, що має проблемний характер, стимулює обмін думками, спонукає до роздумів [3]. У старших класах учителеві доводиться докладати значних зусиль для підтримання мотивації та інтересу учнів, тому що в підлітків іноді відсутні широкі пізнавальні інтереси та зацікавленість у розширенні своїх знань [2].

Рольова гра сприяє формуванню навчального співробітництва і партнерства, адже виконання етюдів припускає охоплення групи учнів (рольова гра будується не тільки на основі діалогу, але і полілогу), що повинні злагоджено взаємодіяти. Під час розподілу ролей варто враховувати як мовні, так і акторські можливості учнів, доручаючи одним більш вербальні, іншим – пантомімні ролі, деяких призначати на ролі «суфлерів», даючи їм право підказувати на основі тексту [5]. Практично весь навчальний час у рольовій грі відведено на мовленнєву практику, при цьому не тільки учень, що говорить, але і слухаючий максимально активний, тому що він повинен зрозуміти і запам'ятати репліку партнера, співвіднести її із ситуацією, визначити її релевантність ситуації і задачі спілкування, правильно відреагувати на репліку. Ігри позитивно впливають на формування пізнавальних інтересів школярів, сприяють усвідомленню освоєнню іноземної мови. Учні активно працюють, допомагають один одному, уважно слухають своїх товаришів – учитель лише скеровує навчальну діяльність [6].

Рольова гра є цікавою учням. Коли вони починають розуміти завдання, вони з задоволенням дають волю своїй уяві. А оскільки грати їм подобається, навчальний матеріал засвоюється набагато ефективніше. Рольова гра – саме той прийом, за допомогою якого можна скласти об'єктивну думку щодо загальної обстановки в групі. Вчитель відмовляється

від своєї традиційної ролі контролера та керівника, і атмосфера в групі залежить більшою мірою від самих учнів [7].

Хто лідирує в групі, хто є аутсайдером, який загальний настрій? Відповіді на ці запитання вчитель може одержати, спостерігаючи за ходом рольової гри. У роботі з підлітками, які володіють іноземною мовою на належному рівні, але не мають достатнього досвіду саме в цьому виді роботи, можна використовувати такий прийом: час від часу переривати хід гри і пропонувати учасникам запитання: який я в цій грі? Чи часто я помиляюся? Що мені хотілося б змінити у власному поведженні?

Відповіді фіксують учнями на папері й обговорюються після закінчення гри. Такий вид роботи дозволяє учасникам гри об'єктивно поставитися до себе й у ході подальших ігор домогтися кращих результатів [8].

Перевагою рольової гри серед інших форм навчання є загальна зайнятість учнів, а також концентрація уваги учасників протягом усієї гри.

Отже, рольова гра має великі можливості в практичному, освітньому і виховному аспектах.

Приклади рольових ігор

до уроків французької мови в старших класах

В учнів старших класів підвищується інтерес до міжособистісного спілкування. У цих умовах зростає значення сюжетних рольових ігор побутового змісту, що відображають різні сторони життя школяра (навчання, працю, дозвілля), відтворюють фрагменти його життєвого досвіду [4].

У них особливо виявляється прагнення до самоствердження, можливості відстоювати свої погляди та переконання, отже, важливо обирати темами рольових ігор такий матеріал, який має проблемний характер, стимулює обмін думками, спонукає до роздумів.

Рольова гра «Дискусія між українськими та французькими однолітками»

Половина класу бере на себе роль українських школярів, інші учні – «гості з Франції». Українські учні розповідають «закордонним гостям» про рідне місто, його географічне положення, традиції, історичне минуле та заснування, інші роблять аналогічне. І саме та група учасників, яка переконливіше розповість про своє місто, отримує певну винагороду. Кожен «українець» і кожен «гість» повинні поставити хоча б одне запитання і дати відповідь хоча б на одне запитання.

Таку гру доцільно провести із десятикласниками після вивчення ними таких тем, як «La situation géographique de l'Ukraine», «La France», «France: constitution et administration», «Le régime politique de l'Ukraine», «Le climat de l'Ukraine», «Le climat de la France», «Kiev – la capitale de l'Ukraine», «Paris – la capitale de la France», «Le climat de la France».

– *Et bien, vous parlez français?*

– *Mais oui, nous apprenons le français dès la deuxième classe. Excusez-nous pour nos fautes, mais nous tâchons de bien parler français.*

– *Tout ira bien! Et quel thème de discussion proposez-vous?*

– *Nous voudrions apprendre tant de choses intéressantes sur Paris et ses curiosités.*

– *Nous sommes d'accord à condition que nous apprenions aussi des choses intéressantes sur Dnipropetrovsk.*

– *Donc, commençons!*

– *Qui a une question?*

– *D'où provient le nom de Paris?*

– *C'est à nous de répondre, moi, je vais commencer.*

Paris est né il y a plus de 2000 ans sur l'île de la Cité, qui a la forme d'un vaisseau, Paris s'appelait en ce temps-là Lutèce, c.-à-d., au milieu des eaux. Ses premiers habitants «les Parisi» ont donné à cette cité au Ve siècle le nom de Paris. Jusqu'au siècle dernier l'île de la Cité ressemblait à un village du Moyen Age avec ses ruelles étroites, ses vieilles maisons, mais après, sous Napoléon III, tout le centre de l'île a été démoli. Seuls Notre-Dame de Paris et le Palais de Justice sont restés.

– *Je voudrais savoir d'où provient le nom de Dnipropetrovsk.*

– *En été 1775 a été choisie une place pour la construction d'une nouvelle ville de province. Elle a été nommée en l'honneur de Catherine II Ecaterinoslave. Les premières années de son existence ont montré les désavantages de sa situation. A la fin de 1784 a été déterminé le deuxième lieu de la construction de la ville Ecaterinoslave. Elle devra être située sur la haute colline de la rive droite du Dniro. Mais ce projet fait par l'architecte français Claude Guéroy voit un grand défaut parce que la montagne choisie pour la construction de la ville n'avait pas de source d'eau.*

– *Après la Révolution d'Octobre la ville a commencé à porter le nom de Dnipropetrovsk en, honneur de Petrovski. Dnipropetrovsk c'est le centre intellectuel de l'Ukraine. Et Paris?*

– *Paris est un grand foyer de la science et de l'instruction. Le Quartier Latin est celui des coles et de la jeunesse. C'est ici que se trouvent les grands lycées, la Sorbonne, l'Ecole de Droit, Ecole de Médecine, l'Ecole des Beaux-Arts, etc.*

– *Dans notre vide il y a beaucoup de monuments historiques. Le panorama «La bataille our le Dniro» nous fait voir comment les soldats soviétiques ont libéré la région de impropeirovsk contre les fascistes. Nous avons entendu parler du Panthéon.*

– *Paris abonde en monuments historiques. Sur le point le plus élevé de la rive de la Seine élève le Panthéon construit au XVIIIe siècle. C'est ici que se trouvent les tombeaux de grands crivains, savants et hommes d'Etat: Victor Hugo, Rousseau, Voltaire, Zola, Berthollet, Lange vin, rambetta et d'autres. On lit sur le fronton de cet édifice: «Aux Grands Hommes la Patrie reconnaissante».*

– *A l'heure actuelle Dnipropetrovsk est un grand centre culturel de l'Ukraine. Paris a uelque chose de pareil.*

– *Mais oui, bien sùs. Les théâtres de Paris sont nombreux. Le théâtre le plus important, la, omédie Française, a été organisé en 1680. Non loin de la Comédie*

Française se trouve l'Opéra, 5 plus grand théâtre de France qui compte plus de 2000 places. C'est un des plus beaux théâtres du monde.

– Notre ville a un grand musée historique. Ce musée fondé par le savant archéologue. Yavornitski a accumulé les documents et les exponats sur l'histoire de la région de Dnipropetrovsk. Nous avons entendu parler des musées de Paris.

– *Oui. Paris est célèbre pas ses musées et les précieuses collections d'art qu'ils enferment. Ce sont le Musée du Louvre, le Musée des Beaux-Arts, le Musée Rodin, le Musée des monuments français, le Musée des Arts Décoratifs, etc. Le Louvre est un des plus grands et plus chers musées du monde. Auparavant, c'était le palais des rois de France.*

– Nous vous remercions cordialement pour toutes les formations détaillées.

Література

1. Бех П.О. Концепція викладання іноземних мов в Україні / П.О. Бех, Л.В. Биркун // Іноземні мови. – 1996. – №2. – С. 3–8.
2. Близнюк О.І. Ігри у навчанні іноземних мов: посібник для вчителів / О.І. Близнюк, Л.С. Панова. – К.: Освіта, 1997. – 64 с.
3. Дианова Е.М. Ролевая игра в обучении иностранному языку / Е.М. Дианова, Л.Т. Костина // Иностранные языки в школе. – 1988. – №3. – С. 12–16.
4. Димент Л.Г. Организация игр на уроке // Иностранные языки в школе. – 1987. – №3. – С. 10–16.
5. Китайгородская Г.А. Методика интенсивного обучения иностранному языку / Г.А. Китайгородская, В.А. Бухбиндер. – К.: Освіта, 1988. – 279 с.
6. Клименко Ю. Ігри на уроках французької мови / Ю.Клименко. – К.: Шк. світ, 2009.
7. Майєр Н.В. Навчальні ігри на уроці французької мови / Н.В. Майєр // Іноземні мови. – 2011. – №2. – С. 47–48.
8. Шавва Т. Методика викладання французької / Т.Шавва. – К.: Шк. світ, 2007.
9. Яковенко Л.І. Ролевая гра як активний прийом навчання англійської мови у школі / Л.І. Яковенко // Іноземні мови. – 2006. – №2. – С. 16.

10. Яніна В.М. Навчаємо спілкуватися іноземною мовою через рольові ігри і драматизації / В.М. Яніна // Іноземні мови. – 2003. – №3. – С. 17–18.

Анотації

Олександр МЕДИНСЬКИЙ

Рольова гра як активний метод навчання французької мови у школі

У статті йдеться про значення рольової гри на уроці французької мови в середній школі. Розглядаються питання використання рольових ігор для розвитку комунікативних здібностей учнів. Наведено приклад рольової гри на уроці французької мови в старших класах.

Ключові слова: рольова гра, дискусія, діалог, полілог.

Александр МЕДИНСКИЙ

Ролевая игра как активный метод обучения французскому языку в школе

В статье идёт речь о значении ролевой игры на уроке французского языка в средней школе. Рассматриваются вопросы использования ролевых игр для развития коммуникативных способностей учащихся. Приведён пример ролевой игры на уроке французского языка в старших классах.

Ключевые слова: ролевая игра, дискусия, диалог, полилог.

Alexander MEDINSKIY

Role play as active method training to French language at school

This article is about the importance of role-playing games in the lesson of French in high school. The questions of the use of role-playing games for the development to communicative abilities of pupils of considered. An example of of role-playing games in the classroom of French in high school.

Keywords: role playing, discussion, dialogue, polylogue.

